

Gorenjec

Uredništvo in uprava je v Kranja, Strossmajerjev trg št. 1. Telefon št. 73. „Gorenjec“ izhaja vsako soboto. Dopise sprejema uredništvo do srede zvečer. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankiranih pism ne sprejemamo. — Naročnina za „Gorenjec“: letno 40 Din, polletno 20 Din, četrtletno 10 Din, pos. št. 1 Din.

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Misel v božični noči

Kristus se je rodil!
Slava Bogu na višavah
in na zemlji mir ljudem.

Ali čujete vi betlehemske spve nočoj?
Ali hočete poromati v revni hlev zmenoj?
Tja, kjer Dete v jaslicah na slami spi,
tja, kjer Marija z Jožefom ob njem bedi.

In v deželi daljni je že zvezda vstala,
da Modrim bo neznano pot kazala
mimo nevarnih valov morja,
da Mu poklonijo mire, kadila, zlata.

Glejte, pastirji že po ozkih stezah hodijo,
da se Jezusu globoko poklonijo
da Jezusa z angeli lepo počaste
in v dar mu bele ovčice izročé.

Tudi mi belo lučko v srcih prižgimo
in se ponižno Jezusu priklonimo.
On nam nočoj svoj mir podeli
in življenje naše blagoslovi.

In zdaj, ko nam lučke svetijo na pot,
ga prosimo, naj blagoslovi še naš rod.
Njegova roka skrbno naj nad njim bedi,
Slovenski zemlji naj bo mir vse dni!

Stanko Umnik.

Blagoslovljene BOŽIČNE
PRAZNIKE želi vsem cenjenim
naročnikom in čitateljem URED-
NIŠTVO in UPRAVA.

Sredi teme je luč zasijala

V molitvah pred polnočnico bere Cerkev tudi Izaijevo prerokbo o Mesiju-Razsvetljitelju: „Ljudstvo, ki je hodilo v temi, je videlo veliko svetlobo; bivajočim v deželi smrtne sence je zasijala luč.“

Pretrsljiva je resničnost prerokovih besed: „Ljudstvo je hodilo v temi.“

Ako prebiramo spise poganskih modroslovcev, kakor Platona, Aristotela ali Cicerona, kmalu opazimo, kako skrbno so iskali odgovorov na tista vprašanja, ki vznemirjajo in mučijo sleherni človeško srce: Odkod je svet? Čemu smo na svetu? Kako treba živeti, da bo prav? Kaj bo po smrti? — Iskali so odgovorov in tudi marsikakega našli. Kako ne, saj je Stvarnik in Gospodar vtisnil svojo sled vsaki stvari, ki je izšla iz njegovih rok. Zlasti pa nam govori o njem naša notranjost, v katero je položil neutešljivo žejo po sebi, večni Sreči in Utehi, in v katero je svoje postave in zahteve zapisal z globljimi črkami, kakor bi jih bil kipar mogel vdolbiti v marmor, jeklo ali bron. Poganski misleci so resno iskali in mnogokaj našli.

Tudi če motrimo tiste vere, ki si jih je človek sam sestavil, da bi v njih urejal in še drugim pomagal urejati odnose do božanstva, zasledimo v njih mnogo resničnega in pravičnega. Saj so tudi te vere izraz in izsledki izkajajočega človeškega uma, ki pač ni rojen zgolj za zmoti.

Pa so v poganskem modroslovju in v teh zgolj človeških verah resnična spoznanja zelo pomešana z zmotami. Zlasti resnice je le v drobcih porazdeljeno med navlako zmot. In še tistim spoznanjem, ki so resnična, se na koncu koncev reži pošast dvoma in negotovosti, češ: morda smo se pa vendarle zmotili? Morda pa je tudi to le zmoti? Morda sploh ni razlike med resnico in zmoti?

Resnična je Izaijeva beseda: „Ljudstvo je hodilo v temi.“

In še hodi, ako zavrže razodetje.

Razodetju tuj, ali sovražen sedanji človek tudi išče odgovorov na zadnja vprašanja, ki tudi njega mučijo. Včasih se mu zazdi, da je že dobil pravi odgovor. Vesel ga je in ga mogočno oznanja. Pa pride drugi in ga osmeši, ko mu pokaže, da nečesa ni prav razumel, nekaj pa pretiraval. Nato pride tretji in ovrže drugega. Ni je trditve novodobnega modrijana, katero bi drugi sodobni modrijani ne zanikali; enega lahko z drugim pobijemo. Na koncu se pa tudi tu reži dvom o vsem. „In vem, da ne moremo ničesar vedeti,“ obupno vzklikne Faust.

Še strašneje, kakor glede spoznanja, je pa glede srca in ljubezni, ako se človek loči od nadnaravnega razodetja. Ljudje si postanejo kakor zvezde, ki v hladu in mrazu sevajo na zimskem nebu, — podobne so si, a so si tuje in brez ljubezni, vsaka ukleta v osamelosti samoti.

Ako je človek samemu sebi prepričan, hiti sebično za svojo domnevno srečo in gorje onemu, ki bi mu zastavljal pot! Ljudje si postanejo volčje, ki se koljejo za krvavi plen. Med narodi se koti sovraštvo. Države gledajo sovražno in lokavo druga na drugo, čakajoč, kdaj pride ura, da bojni rogovi zapojejo na pokolj in smrt. Ali pa vstajajo iz te sebične, sovražne gmote posamezniki, ki hočejo z bičem zgnati

množico v čredo in tirati pred seboj, da bo nasičena in napojena, preglušena od votlih in praznih rékel in prevarjena za najlepše, najsvetlejšo in najplemenitejšo strani človeškega srca. Saj po naziranju teh bičajočih „vodnikov“ ni nikogar nad nami, ni ne smrtne duše ne večnih zakonov, ne pravice ne ljubezni, ampak samo borba za obstanek telesa. Kaj zato, ako se v vetru zibljejo obešenci ali če pred zidovi regljajo strojnice nad srepo gledajočimi žrtvami!

O teh še posebno veljajo besede Izaijeve: „Bivajoči v deželi smrtne sence.“

Kaj bo torej? Ali je morda vendarle res, kar je zapisal starodavni grški pisatelj: „Najbolje je za človeka, ne biti rojen; drugo za tem najboljše pa je, takoj po rojstvu umreti.“ Mračne misli, kako moré duhá! Kragulj obupa, kako kljuje dušo!

Pa čuj! Prisluhni!
Sredi te hladne teme zapoje božični zvonovi.

Poj in oznanjajo: Bog se je rodil!
„Ljudstvo, ki je hodilo v temi, je videlo veliko svetlobo; bivajočim v deželi smrtne sence je zasijala luč.“

Da, božja luč je zasijala in je prinesla ljubezen, sočutje, bratstvo in mir, kakor ves ganjen pravi apostol Pavel v berilu božične maše: „Preljubi, prikazala se je ljudomilost božja vsem ljudem in nas uči.“

Da, uči nas, „da se odpovemo brezbožnosti in posvetnim željam in na tem svetu trezno, pravično in pobožno živimo, pričakujemo blaženega upanja.“

Kristus je pokazal, kaj ima zares trajno, večno vrednost in kaj so le bežne, varljive sence.

Mnogi slikarji so naslikali božje Dete v jaslicah, kako je vse svetlo in kako iz njega lije žarka luč na vse, ki so krog njega. Izrazili so, da nam je Jezus prinesel luč resnice in toplino ljubezni. Kar so iskalci in misleci le motno slutili in dvomeč zapisali, je Jezus jasno izrekel in tako bogato dopolnil, da je vse naravno spoznanje v primeri z njegovim razodetjem kakor leščerba proti soncu. S Kristusom je zasijala božja resnica. Z odločno kretnjo duhovnega zmagovalca je odpodil zmote in prevare. In kakor sence pred soncem so se porazgubile.

J. J.

Božična pesem

Skrivnostna je tista nežna sila, ki v božični noči slehernega vabi k jaslicam. Otroku in starčku zažari obraz ob svitu one medle lučke, ki sveti Detetu v obraz. Da, to čudovito, to skrivnostno Dete leže na slami, to je tista skrivnostna sila, ki kliče in vabi na sveti večer k sebi vse, ki so dobre volje. Komaj porojeno, a že razodeva s kretnjo svoje roke, čemu prihaja med nas: njegovo božje oko zre v daljavo, proti nebu se ozira; svojo ročico pa steguje in dela z njo kretnje, kot da bi hotel objeti vse, ki se mu približujejo. —

V daljavi, na planinah pa odmeva pesem svete noči: „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji — — —“ „Slava“ in „mir“! Kako, ali gre to dvoje skupaj? Ali mar ne vidimo in ne čutimo, da danes prav zato ni miru, ker nekateri preveč govore o slavi in se za njo z vsemi silami pehajo? In ali mar nisi tudi ti že okusil, kako si prav na „vrhuncu“ svoje slave najbolj trepetal in si potem takem bil najbolj nemiren takrat, ko si slavo užival?! Kaj potem angeli ob zibeli bož. Otroka pojejo tako pesem; ali morda mi prav ne razumemo tudi pomen božične pesmi, ki oznanja slavo Bogu in mir ljudem. — Dete, ki se mu klanjamo v božični noči, je Odršenik. Veliko je njegovo življenjsko delo in poslanstvo. Saj ni bolj zaželjen besede, kot je „odrešenje“. Po odrešenju ni zdihoval svet morda nikdar tako, kot danes. Toda vjub silnemu adventnemu hrepenenju ne more dokončati nove božične noči, ki bi mu prinesla takega, „odrešenja“, kot si ga svet želi. Vse povsod vstaja klic po svobodi, klic po slavi in uživanju — to naj bi bilo novo odrešenje. Pa le ni in ni „odrešenja“, čeprav prihaja mnogo prerokov in oznanjajo novo dobo z odrešenim človeštvom. „Brez trpljenja, brez bolečin, brez znoja boste srečni, veseli, brez križa boste odrešeni“, tako govore novodobni preroki. Seveda se njihovo adventno pričakovanje doslej še nikjer ni uresničilo. Zakaj le eno je odrešenje, le eno zato, ker je tudi samo en pravi Odršenik. Ta Odršenik pa že ob svojem rojstvu upira pogled v nebesa. In da bi svet razumel, kaj hoče Odršenik s svojim pogledom, pojejo nebeški poslanci pesem odrešenja: „Slava... mir...“ — Božje Dete je Odršenik sveta. Odršil je pa ta bož. Sin svet tako, da je Očetu dal najprej slavo in čast. Vrniti je moral to čast, kajti to čast mu je človeški rod vzel oziroma odrekel z onim dnem, ko se je Bogu, svojemu Stvarniku uprl in ga z besedami in grehom razžalil. Dokler je človek Boga častil, je bil srečen in nič mu ni manjkalo. Dete v jaslicah pa že ob roj-

Blagor nam, ki smo prejeli njegovo blagovest in ki vsak Božič iznova doživljamo njegov prihod!

Pa ali blagor vsem? Ali o Božiču vse hiše in vse kočé prisluhnejo angelskemu spevu?

Velike množice s Herodom še vedno stoje božjemu Otroku sovražno nasproti. Staro poganstvo je blodilo v temi, a je imelo oči široko odprte in je željno lovilo vsak odsev resnice. Moderni brezverec, materialist in napuhnjenec je pa hujši kot pogan, ker zapira in zastira oči, da bi ne videl božje luči, ki lije in sije krog njega. Zato pa prvi iz prepada v prepad, kakor Lucifer, ko je zavrgel in zasovražil Boga, svojo edino Srečo. A božje Dete bodo tudi ti odpadniki nekoč morali trepetaje priznati: ko bo sonce temnelo in luna ne bo dajala svetlobe in bodo zvezde padale z neba; ko se bo Luč prišla maščevati nad temo.

Zato s hvaležno radostjo prisluhnimo božičnim zvonovom. K naši sreči pojo. Betlehemske Dete nam je prineslo popolnost luči in ljubezni.

stvu razodeva zamisel odrešenja: slavil, poveljeval bo svojega nebeškega Očeta, zadostil bo za vse krivice, s katerimi je človek žalil Boga in mu tako odrekel dolžno čast. Odrešenik je nebeškega Očeta slavil vse svoje življenje, a vrhunec je njegovo čiščenje doseglo na veliki petek. — Na križu in po križu je bilo zadoščeno božji pravičnosti: slava Bogu na višavah. Istočasno, ko je ves človeški rod s Kristusom daritvijo na križu Bogu zapel zmagoslavni spev: „Gloria in excelsis Deo...“, istočasno je pa ves človeški rod okusil mir, blagoslov božjega miru je objel vso zemljo. Slava Bogu po križu in trpljenju, mir in odrešenje ljudem ob križu in trpljenju, mir in odrešenje ljudem ob križu in v daritvi — to je program novorojenega Odrešenika in to je tudi vsebina božične pesmi, ki so jo peli angeli bož. Detetu. — Pot križa je Odrešenik nastopil v pastirski votlini. Po tej poti je stopal vse življenje od Betlehema do Golgote. Iz ponižanja in trpljenja v jaslih je dospel s svojo „Gloria in excelsis...“ do križa. To je pot Odrešenika; po tej poti pa morajo stopati tudi odrešeni. Če smo do sedaj stopali po drugih potih, moramo z božično nočjo preokreniti. Kristjani morajo slediti Kristusu. Kaj ni zato danes miru na svetu, v družinah ga ni, v srcih posameznih ga ni — ker ljudje nočejo dajati slave Bogu, ampak sebi. Sami sebe postavljajo na oltar, obožujejo svojo delavnost in iznajdljivost. Treba bo torej ukloniti razum in voljo Bogu. Vse povsod v znanosti, v umetnosti, v politiki se povdarja načelo

svobode. Ljudje ne poznajo več božje volje, ampak le svojo obožujejo. Sedaj moramo preokreniti: delati moramo to in tako, kot Bog hoče. Trdo delo bo to. In prav tega te prosí Dete, ki zre v nebo in steguje ročico proti tebi. Take ljubezni nas prosí bož. Dete v jaslih ležeče: z žrtvami, s plemenitimi deli, z dejansko ljubeznijo do Boga in do bližnjega moramo peti v bož. praznikih „Slavo Bogu...“ — V plačilo bomo prejeli toliko miru, toliko veselja, kolikor bo vreden naš — daritveni spev. Samo tisti bodo okusili božični mir, ki bodo svojo voljo darovali Detetu, le oni, ki se bodo odločili stopati po oni poti, ki jo je stopal Odrešenik, bodo okusili in doumeli smisel pesmi: „in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje“. Daritev, žrtev in mir sta si brat in sestra. To je treba poiskovati in na sebi doživeti: božji mir vlada v naši duši le takrat, če po Kristusovi poti hodimo; prokletstvo Adamovega greha nas ne bo gnalo v obup, če bomo svoje trpljenje, svojo bolečino, svoje pomanjkanje prenašali po Kristusovem vzgledu — z junaško vero in daritveno ljubeznijo. — „Telo si mi pripravil, glej, o Bog, prihajam, da izpolnim tvojo voljo“ — tako govori novorojeni Odrešenik ob vstopu na svet. Tudi od nas pričakuje bož. Dete take velikodušne besede. Naloga današnjega časa so velike, mnoga vprašanja čakajo „odrešenja“. Božična pesem kliče in dramati vse kristjane, da se tudi oni posvete veliki mesijanski nalogi: dati Bogu slavo. Zakaj miru na zemlji ne bo preje, dokler ne bo ves človeški rod pel „Gloria in excelsis Deo...“

daj so mu odpovedali službo. Prosil je za večjo plačo. „Če ti ni dovolj, pojdi!“ Tako so mu rekli oni, ki še niso skusili, kako je človeku v nesreči. Moral je iti, berač...

Mir vlada povsod. Zimska tihota se tako lepo ujema s tajinstvenostjo svete noči.

Miru pa ni ob tej sveti uri v srcu ubogega zupuščenega človeka, ki tava žalosten proti koči, kjer živi njegova stara mati, ki sanja kako bogat se bo nekoč vrnil sin... Žalost vlada v njegovem srcu ob sveti uri...

Na gaz pada ozek pramen luči, ki prihaja skozi majhno okence uborne bajte na koncu vasi. Tu je njegov dom, njegova sreča. Potrka... Drsa joči koraki se začujejo v veži. Vrata zaškriljejo svojo turóbnó pesem. Vroč objem združi mater in sina, berača!...

Njegovi raztrgani bratci se gnetejo okrog peči in se ozirajo z radostnimi očmi na uborne jaslice v kotu.

Božeče gledajo svojega brata, ker se ni vrnil gospod, ampak berač. Veselje pa je vseeno v hiši, ker so zopet vsi zbrani. Toda revščina tare njihova srca...

Naš obraz

I.

Kranjčani smo bahavi ljudje. O tem že zapiski in rokopisi prešlih vekov morejo prepričati znanstvenika, ako pobrska med njimi v župnem urhivu. In v svojem o svojih „purgarij“ okoličani tudi danes drugače ne mislijo. Vendar ta „odlika“ ne visi v zraku, ni samo pena ali napihnen balon, temveč, je globoko zacementirana v njihovi duši in življenju. Kranjčani imajo torej pravico do tega vzvišenega piedestala. Obraz mesta samega je nenavadno lep: visoki zvoniki, impozantni vhod v mesto preko visokega kokriškega in zlasti savskega mostu, lepo slikane hiše, a v ozadiju kot za gloriolo sveže zelenilo bogatih šum na podnožju mogočnih karavanških grebenov. Romantično in slikovito mestece nad Savo in strmimi skalami, ki divje padajo v Kokro. Mestece tako, da ga noben tujec ne pozabi.

A nič manj od zunanje podobe ne opravičuje bahavosti kranjskega meščana materijelno življenje. Materijelna plat, prosim, ne duhovna. V duhovni strukturi so Kranjčani po svojem mišljenju in čustvovanju — malomeščani. To je: malenkostni so in radovedni za sosedove napake in sploh njegovo žitje. Opravljanje ni neznaná „vrlina“ v

Pri sosedu pa je drugače. Miza se šibi pod dobrotami in darili Jezuščka. Jaslice so lepo razsvetljene. Tu so bogati ljudje, ki pa imajo tudi tudi dobro srce.

Spomnijo se svojih revnih sosedov. Zato nese domači sin nekaj daril k sosedu, da se bodo tudi ti veselili svetega večera.

Blagor jim, ker od preobilnosti svojega imetja dajejo ubogim! Jezušček se jih veseli in zato vlada božični mir v hiši!

A žal je malo takih bogatinov.

V ubožni bajti jokajo od veselja. Na mizo so razložili vse dobrine ki jih je prinesel sosedov sin. Otroci občudujejo lepe nove obleke. Sredi mize je kolač, ki razširja tako lep vonj v hiši, ki največkrat niti kruha nima.

Vesel je sin, ki se je vrnil iz tujine, ker vidi, da so na svetu še dobri ljudje.

Ta večer vlada v hiši veselje, saj jih ogreva božja ljubezen, ki ljubi siromake, ker je bil tudi Jezus siromak...

Božji mir vlada in angeli pojejo nad vsem svetom:

„Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“

K. A.

Mir svete noči

Iz temnih težkih oblakov naletava sneg. Popoldne je. Jutri bo sveti večer. Na vseh postajah je danes mnogo ljudi, da se popeljejo na svoj dom. Zareča rdečica je na vseh obrazih, vesele se božičnega miru, ki preveva vsa srca na sveti večer...

Sveti večer... Po mestnih ulicah zadržati po blagodišem kadilu. Pobožni ljudje kadijo in kropijo po svojih hišah, saj bo na ta večer povsod prebival Kristus. Ulice so prazne. Vse je skrito za mrkimi zidovi, ki se svetijo v luninem svitu s tisočermi kristalčki snega...

V vasi izven mesta žarijo okna s snegom pokritih hiš. In če stopiš pod okno, čuješ glas starega očeta, ki moli rožni venec in vsa družina mu odgovarja.

Danes donijo glasovi vse bolj veselo, ker prihaja v dušo vseh nova pomlad. Starčki se s solznimi očmi spominjajo svojih mladostnih dni, ko so z veseljem postavljali jaslice.

Ta večer hoče postati vsakdo otrok in se veseliti novorojenega Jezusa z otroško dušo, ki je tako polna domišljije in čiste ponižne vere... Vsa družina se z radostjo ozira na jaslice, ki so v kotu... Srečni so...

Ko vlada po vseh hišah mir, pride po ozki zasneženi gazi temna postava. O-potekaje se bliža vasi. Iz oči mu kapljajo solze. Njegova obleka je raztrgana, a sveti večer je. Imel je dom in očeta, mater, brate in sestre.

Beda ga je prisilila, da je moral po svetu. Z žulji svojih rok si je služil skorjico kruha. Tujina ga je izmogzala. Se-

Gorenjci nosijo TIVAR-jeve obleke, ker so dobre in poceni

TIVAR OBLEKE

Lavtižar Josip:

Junaška doba Slovencev

Zgodovinska povest iz 15. stoletja. Godi se na Gorenjskem ob času turških vpadov.

(Nadaljevanje.)

Obsežna oglejska očkavina je bila raztegnjena takrat do Drave, Sotle in Kolpe. Patrijarhi niso mogli na tem velikem ozemlju sami izvrševati škofovskih opravil in so le redkokrat obiskovali slovenske dežele. Zato so obiskovanje in posvečenje cerkvá ter birmovanje prepuščali pomožnim škofom. Večidel so opravljali to službo škofje iz bližnje Istre. Cesar Friderik pa ni rad gledal oglejskih pomožnih škofov v Avstriji. Izvedel je da očaki, ki so bili benečanski podložniki, ne pošiljajo svojih namestnikov v avstrijske dežele samo zaradi cerkvenih obiskovanj, temveč tudi s skrivnimi posvečnimi naročili. Imel jih je za ogleduhe benečanskih mogotcev. Čudno je bilo namreč to, zakaj so v Benetkah, v Ogleju in Vidmu natančno vedeli o vseh državnih stvareh, ki so se go-dile v naših deželah. Zato je Avstrija že davno želela lastno škofijo v slovenskih krajih. Cesarju Frideriku tudi to ni bilo všeč, da so očaki slovenske duhovnike posvečevali v Vidmu na benečanski zemlji. Šele papež Pij II. Piccolomini je naredil konec tem neznosnim razmeram. Ustanovil je leta 1461. ljubljansko škofijo iz hvaležnosti za velike dobrote, ki jih je prejel od popre za Dunaju od cesarja Friderika. Nasproti so pa tudi Slovenci storili veliko uslugo Frideriku s tem, da so ga podpirali v njegovih bojih z zadnjim celjskim grofom Urhom III. Tega jim cesar Friderik ni nikoli

pozabil. Izkazal je Slovincem poleg drugih dobrot tudi to, da jim je ustanovil lastno škofijo ter jim dal rjih rojaka Žigo Lamberga za prvega škofa. Škofiji pa je podaril svojo graščino Goričane pri Medvodah, potem bogati benediktinski samostan Gornji Grad ter več župnij na Kranjskem, Spodnjem Štajerskem in nekaj tudi na Koroškem.

Po volji cesarja je imela ljubljanska škofija obsegati vse slovenske pokrajine južno od Drave izvzemši Goriško. Toda oglejski očač Ludovik Skarampo se je temu uprl z vso silo in tudi benečanska vlada je hotela na vsak način preprečiti to namero. Vsled tega je dobila naša škofija veliko manjši obseg kakor jej je bil v začetku določen. Prideljene so jej bile le tiste župnije, iz katerih so dobivali škof in kanoniki svoje dohodke. Vse drugo je še vedno pripadalo oglejski očkavini. Nova škofija je bila le majhen otok v njenih daleč segajočih mejah in patrijarhi so za nekaj časa še obdržali oblast nad velikim delom slovenskih dežel. Lahko razumemo, da je prihajalo iz tega nejasnega stališča mnogo nasprotij med očkavino in ljubljansko škofijo. Največ težav je nosil v tem oziru škof Žiga Lamberg.

Kljub svojemu plemstvu je bil Žiga vdan kmetskemu ljudstvu. Vedno se je kazal prijatelja kmetom.

Naporno delo, združeno z mnogim trpljenjem, je končno uklonilo prvega ljubljanskega nadpastirja. Začel je pešati. Vsak trud ga je izmučil in odpovedale so mu tudi noge. Težko je nosil svojih 78 let. Leči je moral v postelj, iz katere ni več vstal. Poln zaslug je odšel po večno plačilo v najlepšem spomladnem času 18. junija 1488. Iz zvonika sv. Nikolaja v Ljubljani in iz zvonikov vse ško-

fije je klicala bronovina: „Mortum plango“. (Obžalujem mrtvega). V preprosti hiši, kakršna je bila takratna škofijska palača, je ležal slavni mrtvec, ki je tolikokrat hodil po porušeni in požganih vaseh, dobrote deleč zatiranemu ljudstvu. V spremstvu cerkvenih in svetnih veljakov ter sorodnikov z Gutenberga in Kamna so nesli pogrebci pokojnikovo truplo v škofijsko cerkev. V njej je bilo zbranega nenavadno veliko kmetskega ljudstva. Po opravljenih molitvah in po poslovilnem govoru, ki ga je imel prošt Peter Knaver, so položili krsto v kripto, pred velikim oltrajem. Tukaj je poročala skromna kamenita plošča, kdo počiva pod altarjem. Leta 1678. — torej po 190 letih — so odprli rakev, prenesli Žigove ostanke v grad Kamen pri Begunjah in jih položili v družinsko grobišče grajske kapele sv. Valentina. Kranjski zgodovinopisec Valvazor, navzoč pri tem opravilu, poroča, da je bilo telo čudovito dobro ohranjeno. Ker je zdaj grad Kamen v razvalinah, počiva Lambergovo truplo pod grobljami. Slovenci bi se pokojniku lahko oddolžili na ta način, da bi njegove koščice izkopal in na lepšem kraju shranili do vstajenja mrtvih. Ne smemo namreč pozabiti, da je Žiga umrl kot mož, ki so ga njegovi sodobniki smatrali za svetnika. Njegov grob bi se lahko našel, ker je na rakvi kovinasta plošča s škofovim imenom.

Posebej naj bi se naše kmetsko ljudstvo seznanilo s škofom Lambergom. Kako malo jih je, ki bi kaj vedeli o njem! Saj je večini popolnoma neznan, čeprav je kranjski rojak in junak svojega časa. Videli smo, koliko so morali naši pradedji trpeti zaradi silovitih turških napadov. Žiga Lamberg je doživel vse te napade ter slovenskemu oratarju dajal pogum, da je vztrajal do konca.

gostilnic. Morda ni v kakem oziru dobro, ako so belgrajski časopisi, še ni dolgo pisali takole: Med tem ko je radi gospodarske krize trgovina po drugih predelih naše široke domovine nazadovala in jako zaostala, v Kranju neovirano cvete in raste, ako izvzamemo lesno prav v zadnjem času. Kranjčani te tajne, ki je v bistvu vredna vsega zavidanja, morda ne bodo priznali ne bratu ne tujcu. Tako je mišljenje prestolnice, in objektivno bo najbrže precej držalo. Kdor je posebno zadnje leto zrl v „bogastvo“ bede po Beli ali Slov. Krajini, po Hercegovini, Dalmatinski Zagori in Zeti, bo v gorenjski metropoli gledal, taka kot je danes, nekak Eldorado. Poljedelstvo daje kruha vsakemu. A buržuju daje široko blagostanje samo industrija. Kranjčani so delavni ljudje, podjetni so, resnice ne tajimo. Ali brez številnih strojev, ki drdajo pod varstvom orjaških dimnikov, bi v današnjih dneh vsesplošne stiske životarili na svojih vratih, oprostite, tudi mnogi tukajšnji trgovci in gostilničarji. Tudi v Trbovljah puhajo dimniki, pod zemljo se vijo črni rovi, a radi piclega zaslužka nobeden nič nima, ne konsument ne producent. Rudarji vzprav iz tega razloga ne morejo imeti svojih domov. Še manj polj po bregovih, ki so skopi z rodovitno zemljo. Ni krave, ne žita. Velike družine imajo samo moške roke, katerim pa je nekaj let delo dovoljeno samo na par dni v tednu. Kapital pa, in to je največje zlo, pada v težke blagajne tujih gospodov, odkoder se v žepe izsesanih rudarjev nikdar več ne vrne. Kranj pa je speljal denarno cirkulacijo k sebi nazaj, v glavnem kroži na istem geografskem predelu. Kmetstvo in delavsko „srebro“ potuje v mesto, k domačim ljudem.

II.

Vse kranjsko blagostanje in lepota zbrana v nekaj malem in čisto podeželskem mestecu, vse to se je danes razvilo pravzaprav v mesto. Danes daje

Komu je potrebno Jug. a. k. društvo v Kranju

Pred meseci je bilo ustanovljeno Jugoslovansko akademsko kulturno društvo v Kranju. Na običnem zboru so se združile tri različne skupine iz čudne potrebe po večji družabnosti med akademiki, iz potrebe po ustanovitvi Ljudske univerze in kdo ve še kakšnih potreb. Zanimiva je konstatacija, da danes, ko se bije na univerzi krvavi boj med pristaši materialističnih nazorov in med katoliškimi

vtis pravega mesta, četudi je s svojim teritorijem pred par leti oficijelno reducirano na vaško občino. Za napredne očete „gorenjske metropole“ na vsak način zelo laskava realnost! Vendar ima srečni Kranj na sebi veliko umazano pego. Pač zato, ker ima vsaka stvar na sebi razen dobre strani tudi slabo. Tovarne so rodile nov doslej pravzaprav neznan delavski stan, če izvzamemo Polaka. Istočasno pa so brisale s površja obrtnika, ki je danes skoro odveč. Rojstvo enega stanu je izvalo umiranje drugega, oba pa vodi v proletarizacijo. Obrtnik je zlasti v nekoliko strokah obubožal. Iz samostojnega mojstra se je moral prevreči v industrijskega delavca, ki je v kranjski tekstiliji zelo podoben garajočemu sužnju. Le redki so morda bili počašeni z višjo stopnjo, ki nosi gospodujoči naslov tovarniškega mojstra. Ostali, ki so zadržali svojo samostojno obrt, se ne morejo pohvaliti z velikim procvitom.

Srečo z obrtniki pa dele delavci, ki jih je danes v fabrikah mnogo več, kot je bilo pred vojno vseh kranjskih meščanov. Pravno ne spadajo v okrilje te „vaške občine“, a vendar dajejo mestu povsem novo obličje. Ne s tem, ker dnevno peš in na biciklu romajo v Kranj — po nekaj dinarjev. Če tudi imajo škandalozno nizke plače, mislimo na tekstilijo z lepim uspehom, dober del svojega „srebra“ vendar morejo privoščiti in žrtvovati kranjskem gospodu. In v tem leži povdarek tekstilnega delavstva za nas. Prav je, ako ga pomaga vzdrževati. Delavec in sploh mali človek je vedno pripravljen k socialnosti! A težka resničnost je v tem, ker za vse življenske potrebe nima denarnih virov. V času najvišje civilizacije je človek — trpin! In tako je organsko, da se za visoko razvitim kapitalizmom vedno pojavi potreba socialnega udejstvovanja. In kot smo rekli: Drugemu pomagaj, a sebi ne more do skromnega, a vsaj človeka vrednega nivoja. V tem je paradoks, v tem je zlo.

— Li

Zakaj se je tako ustrašil?

Ker tako umazane vode pri perilu še ni videl nikdar. Ali je njegovo perilo res tako zelo zamazano? Bog obvaruj! Gospa Ivanka takoj pojasi uganko. Terpentinovo milo Zlatorog ima v svoji obilni, gosti in beli peni to izredno moč, da izvleče iz perila vso nesnago. Čim čistejša je perilo oprano, tem temnejša je voda.

Zlatorog TERPENTINOVNO MILO

stana trenja, beganja in bojazen, da bi ena skupina ne nadvladala drugo, druga nad tretjo, so ustvarile pri veliki večini navzočih skrajno nerazpoloženje. In potem še tsto, navidez nedolžno vprašanje enega člana skupine akademikov, tako imenovane „nacionalistične“, pri debati o naslovu društva: „Ali ni mogoče komu vseh, da se društvo imenuje jugoslovansko?“ Tako vprašanje izdaja dotičnika, da je najbrže še zagledan v polpreteklo dobo naše zgodovine, ko je še tako močno cvetelo pri nas denunciantstvo.

Vse to pač kaže, da tako društvo realno ne more obstajati in da tudi pri nas obstoja le največkrat na papirju. Vse to pa tudi kaže, da mi, katoliški akademiki ne potrebujemo takih kompromisov. Mi nismo zato tu, da sklepamo kompromise in meštarimo s svojimi načeli kakor prekupčevalci. Odklanjamo take misli in kompromise in sprejmemo boj, ki le izkristalizira posameznike in iztrebi smeti, ki ne spadajo pod naš prapor. Nam ni zato, da bi udobno počivali v senci kompromisov s sladko zavestjo, da smo opravili veliko kulturno poslanstvo, če smo sklenili kak klavren sporazum z nasprotnikom. Tako zavest in tak počitek prepuščamo drugim, mi pa hočemo delati po svojih načelih, po načelih, ki so katoliškemu akademiku sveta.

Vemo, da so tu elementi, sinovi polpretekla dobe, ki bi radi delali zmedo, še danes med nami. Povemo jim, da se grozovito motijo, njihov čas je že minul. Poznamo one, ki sanjarijo o neki „skupni fronti“, poznamo njihove bratce na univerzi, ki jim je vse nestransko, ki jim je tuja iskrenost in odkritosrčnost. In če ni drugače oblečeno tudi drugo suknjo, pa se vtihotapijo kamorkoli, samo da raztresajo v svet svoja marksistična načela. Spočetka bolj natihioma, čez čas pa vedno glasneje. Takšni so tam, takšni so pri nas.

Pač se skrivajo za nekimi frazami „služiti narodu“, pa mi prav dobro poznamo njihovo službo v narodu. Mi jim povemo, da po naših hrbtih ne bodo plezali kvišku in od tam oz-

najali rdeči raj na zemlji. Seveda nam bodo očitali, da smo rušitelji kulture, zagrizeni strankarji in podobno. Naj le! Vajeni smo takih očitkov, vedno nam jih mečejo naprej, vedno ena in ista pesem; jim je pač že v krvi samo to ni nič drugega.

In Ljudska univerza? Ponašali se bodo z njo kot glavnim delom tega društva! Če bo ta univerza zrcalo društva samega, potem bo to samo en velik kaos in nič drugega. Naša slovenska ljudska univerza so prosvetna društva, ki izobražujejo ljudstvo s svojimi predavanji, krožki, igrami in dr. na podlagi katoliških načel. In ta društva so zasidrana v našem narodu s svojo tradicijo in vodijo ljudstvo ter ga dvigajo že desetletja. To je naša ljudska univerza!

Zato odločno povemo, da mi ne potrebujemo takih kompromisnih društev. Vprašali bi samo, komu je bilo potrebno to društvo?

Tisti, naj drugič raje poskusi z ustanovitvijo kakega nogometnega društva. Morda bo tam kaj več sreče. Po naših hrbtih pa naj nihče več ne poskuša plezati kvišku. Ne smešite se dragi tovariši, saj vas poznamo! Veste ta burka nam je znana, saj je stara tisoč let!

Obrtništvo

NASI MIZARJL

Mizarski odsek ob. združenja je v nedeljo zaključil tečaj, katerega je vodil strok. učitelj g. Ivan Kregar pod okriljem banske uprave. Razveseljav in obenem pomemben pojav je, da se je udeležilo tega tečaja toliko mojstrov in pomočnikov. Jasno je namreč kolike težave premostuje baš ta stroka. Zato je toliko zanimanje pač umestno. Predavatelju so sledili skozi vsa predavanja z vso pozornostjo vsi navzoči, saj je bila snov res bogata in zanimiva za vsakega mizarja, ki stremlja za napredkom in

Osrednja vinarska zadruga za Jugoslavivijo v Ljubljani pisarna: Kongresni trg 2, Založna klet

Celovška c. 81. ima na razpolago dobro in zdravo vino v množinah nad 50 litrov.

XXV.

Knezoškof Krištof Ravbar.

Sam Krištof Ravbar je pri njih, ljubljanski škof je njih vodnik, se bodo zdaj skušali in sabljice sukáli.

Petnajsto stoletje je šlo proti koncu. Veliko znamenje je kazalo, da bo nastopila nova doba in da gre človeštvo vsem drugim razmeram naproti. Iznajdba smodnika in tiskarske umetnosti, zamenjava pergamenta s papirjem in vrh tega še odkritje Amerike so bili dogodki, kazoči ljudem čisto nova pota. Smodnik je preobrazil način bojevanja. Viteštvo je polagoma izginjalo s pozorišča ker sulice, šlemi in ščiti niso mogli več varovati bojevnikov pred novm strelivom. Tiskarstvo je odprlo ljudem pot k omiki. Listine, pisane na kozjih in ovčjih kožah, so bile preveč težke, papir je silno polajšal prenašanje knjig in pisem. Odkritje Amerike in drugih delov sveta je dalo prometu novo lice.

Ob tem mejniku med srednjim in novim vekom se je poslovil prvi ljubljanski škof od svoje vladikovine. Naslednik na prestolu sv. Nikolaja mu je postal Krištof Ravbar, rojen leta 1466, iz plemenite kranjske družine vitezov Predjamskih. Za ljubljanskega škofa ga je imenoval cesar Friderik je imel na podlagi ustanovnega pisma to pravico. V Rimu pa niso bili zadovoljni s tem imenovanjem, ker Ravbar takrat zaradi mladosti še ni prejel mašniškega posvečenja. Star je bil komaj 22 let. Končno mu je vendar papež Aleksander VI. na cesarjevo prigovarjanje pregledal zahtevano starost. Posvečen je bil za mašnika in

pozneje za škofa. Vlado ljubljanske škofije je prevzel leta 1497., torej še le devet let po smrti škofa Lamberga.

Ravbar je bil razumen in odločen mož. Večkrat čitamo o njem, da je potoval po škofiji in posvečeval cerkve. Tudi ob času, ko se je širila Lutrova vera, je storil svojo dolžnost. Vendar si slavnega imena ni pridobil toliko z višjepastirskim delovanjem, temveč z zaslugami na vojaškem polju in pri državnih poslih. Dvema cesarjema, Maksimiljanu I. in Ferdinandu I., je bil zaupnik v mnogih svetnih opravilih. Enkrat je potoval celó v Moskvo, da je posredoval pri razporu med Rusi in Poljaki. Velik delež je imel Krištof Ravbar v vojski z Benečani (1508—1515). Cesar Maksimiljan ga je postavil za obrambnega varuha v Trstu in za poveljnika enega oddelka avstrijskih vojakov.

Trajno zaslugi si je pridobil Ravbar tudi s tem da je zgradil sedežano škofijsko palačo v Ljubljani, ker preprosta hiša, v kateri je prebival Ziga Lamberg, ni bila dostojna za škofovo stanovanje. Novi dvorec je sezidal domači stavbenik Avguštin Černé. Kadar so cerkveni posli klicali Ravbarja v Ljubljano, je bival v tem dvorcu. Sicer pa je bilo njegovo najljubše bivališče v Gornjem gradu, kjer je vzdrževal mnogoštevilnen dvor (90 oseb).

Cesar Ferdinand je v trajni spomin Ravbarjevih zaslug podelil Ravbarju in vsem njegovim naslednikom, ljubljanskim škofom, knežji naslov. V listini izdani na Dunaju 26. majnika 1533, pravi cesar:

„Mi Ferdinand I. priznavamo, da je prečastiti, ljubi in pobožni ljubljanski škof Krištof našim prednikom posebno, cesarju Maksimiljanu v be-

nečanski vojski dolgo časa zvesto, neumorno in odkritosrčno služil. Prav tako zvesto je služil tudi nam v raznih poslih in poslanstvih. Zato smo hoteli njemu v plačilo in zaradi njega tudi vsem bodočim ljubljanskim škofom nakloniti našo milost s tem, da smo prostovoljno in po treznem posvetovanju imenovanemu Krištofu in zaradi njegovih zaslug tudi vsakemu bodočemu ljubljanskemu škofu podelili naslov kneza, njegovemu dvorcu v našem mestu Ljubljani pa pravico knežjih gradov.“

Spomladi leta 1536. se je Ravbar še mudil v Gornjem gradu, potem pa šel po opravkih na Dunaj, kjer je hudo zbolel. Njegov stric Daniel plemeniti Gallenberg in Franc Kacijanar, ki mu je bil naslednik na ljubljanski škofijski stolici, sta mu stala ob strani pri njegovi smrtni postelji. Umril je 26. avgusta 1536., star 70 let. Truplo so prepeljali v Gornji grad. Škof Tomaž Hren mu je oskrbel nagrobni pomnik iz belega marmorja. Ako računamo Ravbarjevo višje pastirsko delovanje od leta 1497., ko je bil posvečen za škofa, je vladal ljubljansko škofijo dolgih 40 let.

Z življenjem Krištofa Ravbarja smo se bavili zato dalj časa, ker ga prištevamo svojim rojakom — junakom. Nismo namreč še povedali tega, da se je boril škof Ravbar leta 1532. tudi zoper Turke. Branil je Nižbo Avstrijo protim četam divjih roparjev. V družbi z bavorskim vojvodom Friderikom je 19. septembra ob reki Schwarei popolno premagal Turke, ki jih je vodil Kassim beg. Opisali smo življenje škofa Ravbarja tudi zato, ker sta ga gutenberška viteza Gašper in Krištof Lamberg podpirala v njegovih podjetjih.

večjo izpopolnitvijo. Jasno je da če ne bomo korakali vzporedno z časom in novimi pridobitvami, da bomo zaostali. Stanovsko najvažnejše je, da budno zasledujemo vse kar nam nudi potrebne pripomočke, da zamoremo svoje izdelke spraviti hitro iz rok, pa kar najboljše izvršene. Čutimo potrebo še po takih tečajih, kakor kalkulacijski, strojni in še risarski tečaj, kar upamo, da jih tudi izpeljemo. Da je izpopolnitev strok, izobrazbe neobhodno potrebna ni treba posebej povdarjati, zato je dolžnost vseh mojstrov da se zanimajo za vse take prireditve, ker koristne sebi, svojim odjemalcem in splošnemu gospodarskemu stanu.

Dolžni smo zahvaliti ravnateljstvu tekst. šole, ki je dalo na razpolago učne prostore, kakor tudi banski upravi, ki je poslala res zmožnega in priljubljenega strok. učitelja. Naša želja je, da v tem nadaljujemo delo za svojo boljše bodočnost. Bog živi pošteno rokodelstvo!

JNS - obrtniki se organizirajo!

Preteklo nedeljo se je nadeljevala v Narodnem domu tragikomedijska kranjskega JNS - orijentiranega obrtništva, ki jo vodi najnovejši zastopnik obrtništva v kranjskem občinskem svetu in davčnem odboru. Ker mu pa manjka zdravega temelja, se ponovni ustanovni občni zbor — že četrtič sklican — ni smel vršiti. Zastopnik oblasti je po kratki konsultaciji sklicatelj in došle opozicije ugotovil, da ni bilo pri sklicanju občnega zbora ugodno predpisom, ki jih določa zakon, in zato je moral zbor prepovedati.

Ti JNS-obrtniki imajo, kar je dokazala udeležba njihovih pristašev, v Kranju recni in piši 5 pet privržencev. Opozicija pa je bila zopet odlično zastopana, saj je štela 80% vseh udeležencev. JNS-obrtniki naj pa bodo zastopniku oblasti hvaležni, ker jih je s tem, da je zbor prepovedal, rešil ponovne blamaže, kakor tudi skrbi za kranjsko obrtništvo.

Najbolj pa opozicija obžaluje, ker je bila prikrajšana na užitku, ki bi se ji nudil, če bi bil ponovni ustanovni občni zbor počastil s svojo navzočnostjo tudi voditelj vseh JNS-obrtnikov, ki stoluje na tapahiranih stolčkah v Ljubljani.

Pravi obrtniki pa to komedijo zaključujemo z narodnim izrekom:

„Mi pa ostanemo, kakor smo b'li!“

Cviček

pravi dolenski, dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani, Frankopanska ulica 11.

Vsak zaveden konzument je član in odjemalec I. delavskega konzumnega društva, ki pritiska s svojo organizacijo cene navzdol in daje poleg tega še 3% popust (dividende).

Pavel Bobnar:

Na Sveti večer

Dolgo zaželeni sveti večer je prišel. Po hribih in dolinah je ležal sneg, svitlen in kristalen, da se je blestela bela gladina ob luninem sijaju in trepetu miglajočih zvezd kot sinje morje, če pluskajo nalahno valovi in se poigravajo s prozorno peno. Smrekovi gozdovi so sešesteli in nočne sapice so se dotikale z božajočimi krili vitkih vrhov.

Po hišah so se leskatali lučini žarki po malih pastircih, po backih in po novorojenem Ježuščku v štalici med mahom. Nad njimi pa je veličastno plaval angelj, znaeč mir ljudem na zemlji.

Po cesti, ki pelje v Zapolje, stopa počasi slabo oblečen možak. Na desni strani mu maha prazen rokovod od rame, in nad kolenom se mu pričinja leseno stojalo — znak, da je ubožec brez roke in noge. Dasi po zunanosti sodeč neznanec še nikakor ni star, vendar mu mračijo visoko čelo že mnogobrojne gube in črte, ki mu jih je zarezalo življenje v dolgih letih bridkosti, tuge in prestanega trpljenja.

Kot deček se je napolnil v široki svet. V svojem mrtvem smehlaju, v svojem bledem miru je našel sebe in svoj svet, ki ni bil tako lep in čist, kakor je vedno jasn in lep svet kličočih mladosti. Begal je po širni Ameriki, od kanadskega Hudson zaliva tja doli do Ognjene zemlje na najjužnejši točki Južne Amerike ter dalje po vroči Afriki od Egipta tja doli do Natala, da, celo tja daleč v sredo Tihega oceana in v daljno Avstralijo je šel, ker tudi od tam je čul v samotnih nočeh klic tuje ...

Ko se je vrnil v Evropo, je našel delo v neki tovarni v velikem mestu. V kratkem si je pridobil naklonjenost svojih predstojnikov, dobil večjo plačo, — vse se mu je dobro izšlo, in že si je prihranil precejšnjo vsoto. Toda Bog

je odločil drugače. — Prehuda parna sila je razgnala stroj, pri katerem je bil nameščen z nekim svojim tovaršem. Ta je takoj mrtev obležal, njega pa so odlomki tako močno zadeli, da se je nezavesten zgrudil. Umni zdravniki so se balo tudi za njegovo življenje. Dolgo, dolgo je ležal v strašnih bolečinah v bolnišnici, — ozdravil je sicer, a — zgubil roko in nogo. Tedaj se mu je kakor č nekoli tako, porajala v duši vizija grenkega domotožja: na krilih spominov so mu plavale misli čez hribe in doline, bela cerkev na gričku ga prijazno pozdravlja, njive zadiše v poletnem klasju, škrjanček zažgoli — vse, vse z razprostrtimi rokami čaka nanj in ga kliče nazaj ...

In tako se je odpravil na daljno pot v rojstno vas ubog in nepoznan — po dvajsetih letih. Vračal se je duševno in telesno izgubljen z edinim hrepenjenjem, da se enkrat vidi ljubi domači kraj. Dolga je bila pot, tri države je prevozil črni žel. voz. A ko je izginjal v somraku tretji dan, je vrgel sveženj preko ramen in stopil iz voza.

Takoj, ko se je noga dotaknila rodne zemlje, kot da je vse vzklopelo v njem in zaigralo novo življenje.

„Dvajset let in še več te niso gledale moje osirotele oči, mati! ... Zdravo, ti polje neizmerno, počivajoče ... Zdrava, hišica očetova, — zlati sen sreče v moji daljini, nežni lepoti ... od srca te pozdravljam, sveta deviška zemlja!“ Kje je boleost? Kje je resnica? Plamen je zopet zasijal v blodnih očeh. „Blagoslavljam te, zahvaljena, mati domovina, in ti rodni moj dom, dasiravno me morda sprejemajo zadnjokrat v svoje zavetje ...“

Enakomerno pospešuje ubogi mož svoje korake. Že je dospel do prve hiše na vasi. Tu se ustavi. Truden je in se nasloni na zid, da počije. Dolgo je počival, in ko je privzdignil glavo, mu je zaigrala solza v očesu. Ta čas je bilo njegovo lice mrtvaško blede, kot lice

nepotrebne izdatke za obresti.

V tej stvari je najboljši dokaz, kam pripelje občinske finance predsedek in trma ter popolnoma pogrešna gospodarska teorija.

Tako se izgubljuje obresti sedaj na „Prevoli“ prav tako tudi od Din 400.000.— na kopaljšču in vse to zneso mladane letnih Din 80.000.— nepotrebni izdatki, za katere nima občina niti najmanjšega povračila. Ni čudno potem, če mora segati po takih davščinah, kakor je trošarina.

Resnici na ljubo budi povedano, da je bilo svojčas sklenjeno, da oblast, ki bi kupila od kranjske občine „Prevalo“ plača ne samo čisto kupnino, temveč tudi takozvane interkalarne obresti; to so one obresti, ki bi se natekle z izposojilom zneska kupnine od dneva ko je občina „Prevalo“ kupila, pa do dneva ko bi jo oblast prevzela. Ta sklep pa je postal s tem da ni kupca, popolnoma iluzorna in pa deajo tedaj vse obresti neplodnosno v breme občine. Radovedni smo le, kaj bo rekla k sklepom in nakupom nadzorna oblast. Mi si ne moremo misliti hujše kršitve občinskih interesov, kakor je tako trgovanje z občinskim denarjem. Zagotovila nekaterih soodgovornih, da bi se „Prevola“ lahko razparcelirala in razprodala za dvakratni nakupni znesek, so prazne pene brez vsake realne podlage. Tako se tolažijo oni gospodarji, ki so se v svojih računih temeljito uračunali in tonejo v po-

Udeleženci strokovnega mizarskega tečaja v Kranju.

Šola, „Prevola“, vodovod in regulačni načrt

sledicah svojih lastnih zmot.

O vodovodu se je pisalo in govorilo že toliko, da bi bilo odveč tu citirati vse mogoče pomisleke in stremjenja, ki so se pojavila tekom zadnjih let radi tega, ker je na prav običuten način pričelo v severnem delu mesta primanjkovati vode celo ob deževnem vremenu. Gotovo je, da je vprašanje z ozirom na soudeležbo različnih občin pri tem vodovodu zelo komplicirano, treba bo pa presekat ta gordijski vozle in se z rezervnim vodovodom emancipirati ter ga priključiti ali ga položiti k obstoječemu in to čimprej, kajti dokler ni severni del mesta zadostno obskrbljen z vodo, toliko časa ne more biti govora o gradnji šolskega poslopja, razven seveda če bi šolski kuratorij tako salomonsko rešil to vprašanje kakor je to storil OUZD, ki je vsled pomanjkanja vode v severnem delu mesta postavil svojo stavbo naravnost v Savo, ne glede na to da je namenjena zdravstvenim svrham.

Čisto gotovo je da je vodovodno vprašanje veliko važnejše kakor kopaljščno in celo važnejše kakor šolsko. Zato mu bo treba posvetiti energično vse sile, seveda zopet samo v okviru finančnih možnosti in skrajne previdnosti z ozirom na provedbo načrtov.

Regulačni načrt mesta Kranja se nahaja tudi že v svoji tretji fazi. Prvi, ki je bil, narejen menda l. 1912. je bil silno preprost, ter je izgledal kakor mreža v modernih izloženih oknih. Ta načrt se ni oziral na prav nič, temveč se ga je naredilo enostavno z ravnalom, vsled česar so že sedaj nastale pri različnih gradnjah velike težave, da jih ni bilo mogoče razrešiti. Na podlagi tega načrta so začete, oziroma projektirane že tri različne ceste, ki jih pa novi načrt, ki se izdeluje tudi že tri leta, v velikih primerih ne bo mogel akceptirati, vsled česar bo nastala, čim bo novi načrt gotov, brezdomno precejšnja zmeda v posameznih primerih; kar pa je glavno je to, da bodo nove komunikacije sestavljene več ali manj iz dveh načrtov in bodo tedaj tvorile nekako mešanico principov in idej, ki bi se utegnile na terenu smešno izoblikovati.

Tudi pri novem načrtu je nastalo zopet ono nesrečno eksperimentiranje s tem, da je najpreje lani in predlanskim geometer izvršil svoje delo, potem pa se je prišlo na idejo, da bi morali najpreje inženirji napraviti svoj načrt, potem pa bi šele geometer izvršili svoja merjenja. Torej niti v tem si gospodje inženirji in geometri niso bili na jasnem, kdo naj preje prične s svojim delom. Stari načrt je rodil nebroj najrazličnejših koncesij posameznim stavbnim gospodarjem in obliki različnih reverzov od katerih pa menda danes še niti

starca, ki leži v rakvi, da ga poneso na poslednje človekovo domovanje ...

Zopet stopi naprej. — Ljudje se vesele v svojih domovih praznikov nad prazniki. Po kočah vse gori in plamti, sveče in ognjišča. Slabotni mož se je ustavil ravno pred rojstno hišo. Gledal! Vsa soba v svetlobi. Oče prižiga svečo božjega miru, mati pred ognjiščem pripravljala kruh, a otroci kleče pred jaslami, čudijo se in molijo, čuteč v srcu neko srečo in zadovoljnost, kot se jo čuti le na sv. večer.

Siromak stopi v vežo in odšepa naravnost proti kuhinji.

„Malo vode bi vas prosil,“ dé z milim glasom ter si potegne široki klobuk čez oči.

„Le notri stopite! Kolikor boste želeli!“ odgovore mati in se prikažejo iz kuhinje z velikim kosom kruha in lončkom v roki.

Neznavec zastrmi; mati se je prikazala pred njim vsa čista in jasna, kakor jo je videl pred davnimi leti.

„Tu vzemite kruh in malo juhe. Le podrobite si in odpočijte nekoliko“, reče dobrasrčna žena in odpre duri v izbo.

„Ne — ni mi več mogoče!“ zaihti neznanec reče. „Mati! ali me več ne poznate?“

„O Bog! Andrej, ti? ...“ vzklikne začudeno prestrašena mati, skodelica ji pade iz rok, nato pa se onesvesti in omahne čez hišni prag.

Omamljen od sanj in britkosti gleda ubogi Andrej blede svetniški obraz. S trdo in neusmiljeno silo mu je prerzal srce oster nož naravnost počez.

Eno uro pozneje so posedli k javorvorjavi mizi: oče Mejač, resen in zamisljen, mati tiha in blede, iz katere je odsevala vsa blagost in čistost, neoskrbnjene od grenkih dni, od prečutih noči od skrbi in žalosti, dalje sestra Regina s svojimi malčki, takoj nato njen mož, krepak in zdrav, sin premožnega kme-

ta v Zelesju in slednjič Andrej in hlapec Janez. Andrej je pripovedoval oživljen in okrepan o svojih doživljajih vodil vse misli in srca čez širna morja, na vse štiri strani prostranega sveta — in jih seznanjal z njimi, ki jim domovina ni mogla dati vsakdanjega kruha in so morali iti daleč v tuji svet.

Pripovedoval je tako iskreno in odkritosrčno, da so bili navzoči vsi ginjeni do solz. In to mu je bilo tisočkratno povračilo za neizmerno trpljenje, očiščeno na večer svojega življenja v dolgi izpovedi.

Ko je končal Andrej svoje žalostno pripovedovanje, so poklekli vsi pred jaslice. Oče Mejač je molil vse tri dele rožnega venca. In čim dalje so molili, tem večja pobožnost se je selila v njih duše, in večji mir in zadovoljstvo.

Pri fari je zapel zvon, in oglasil so se zvonovi po vsej dolini. Lepo in usmerjeno so peli v sveto noč in nosili v srca trpečih zemljanov blažena čustva. Slast teh čustev občuti duša, ki je romala v tujini, mrzli in nepoznani in se vrnila po dolgih letih pod domači krov. Mir sije iz vseh obrazov. Spomnijo se bojev, težkih, morda usodnih za svoje življenje. Danes je vse pozabljeno.

In nocoj, čitatelji, mori, je sveti večer in nocoj se svečano slavi Božič po vseh naših domovih. Zunaj veje veter od gorâ, pod nogami škriplje sneg in gozd šumi svojo tisočletno pesem. Kdor zdvaja, se bo utešil, kdor tuguje, se bo vzdostil, ker je mali Jezus, vladar sveta, prinesel mir ljudem na zemljo, ki so v bedi in trpljenju svete in potrpežljive volje ...

Vi pa pokleknite in prosite, da Vas kdaj ne izvabi v tihih nočeh klic tuje. Ona nima za Vas prijaznega lica, kjer vam je vsak pogled, četudi prijazen, tuj, kjer vam ni nobena duša sorodna.

A glejte, luči pri jaslicah so že prižgane, pohitite k njim in veselite se jih — saj je sveti večer nocoj! —

eden ni intabuliran, kar je za vsak reverz neobhodno potrebno. Če se to ne bo od strani občinske uprave izvršilo, bodo nastale v poznejših dobah pravde, ki bodo drage za eno kakor za drugo stran, in škoda bo brezdomno največja za občino, ki bo tako prišla ob marsikak lep prostor, ki je danes sicer na podlagi nevknjižena reverka občinska last, pa zagrajen z plankami zasebnega lastnika.

Poleg vseh teh tu obravnanih vprašanj je seveda še dokaj drugih, ki so manjšega pomena. Uvodoma smo že rekli, da bi bilo smešno misliti, da se more provesti vse naenkrat; s smotrenim delom pa bi občinska večina v roku 2 let lahko izvedla vsaj eno točko tega programa, ko bi si ne bila vtepla v glavo, da mora v Kranju najprej nastati kopališče, ki bo v ponos celi državi, ne glede na to, koliko bo stalo in kaka bremena bo povzročilo občini. Ko bi se ti gospodje držali prvotnega sklepa in izvršili, kakor predpisujejo zakoni, gradnjo za Din 700.000.— bi imeli danes vsaj kopališče in s tem odpravljeno eno zadevo ter bi vedrim in jasnim čelom in z veseljem šli na izvršitev druge nujne zadeve in nikogar bi ne bilo, ki bi ugovarjal provedbi teh načrtov, osobito, če bi videl, da se varčuje na vse strani z denarjem in da se postopalo pri oddaji del do skrajnosti objektivno in se je jih oddalo z zavezanimi očmi točno v smislu predpisov. Ker pa ni bilo od vsega početka te skromnosti in obzirnosti in smisla za štednjo, je moralo priti tako, kakor je prišlo in sicer v velik kvar celokupnega kranjskega meščanstva. Do danes smo porabili okrog Din 400.000.— občinskega denarja in napravili Din 800.000.— dolga —

zato pa imamo Suhadolnikov travnik že dve let razkopan in Prevolo brez vsakega pomembnejšega donosa. In vendar bi s tem denarjem imeli morda že velik del vodovoda gotov, če ne vsega.

Kdor hoče gospodariti z denarjem, mora predvsem odložiti gesto domišljije in mogočnosti ter lepo skromno, tiho in obzirno stremeti k začrtanemu cilju. Kdor nima teh lastnosti, naj v današnjih časih pusti gospodarstvo v miru, ker sicer bo preje ali sleje z njim vred propadel. To velja za zasebno gospodarjenje, toliko bolj pa še za javno, ker je treba dajati jasnih računov pred vsem občinstvom. Kdor v gospodarskih stvareh smatra trezne ugovore za opozicijsko nagajanje, je naivnež. Kdor misli, da je katerikoli malha na svetu neizčrpna, je abotnik, oni pa ki misli, da bo v današnjih težkih časih ribaril in gospodaril na skrivnem in delal po lastni volji z ekspertni različne kombinacije, pa je norec. Jasni in čisti predlogi brez vsakih postranskih namenov, umerjeni načrti, realni finančni računi — pa ne bo nobenih pritožb in nobenih nasprotovanj, pa tudi priznanje zaslug bo potem prišlo sčasoma samo po sebi.

Če so te besede pri nemu ali drugemu povzročile nekoliko razmišljanja in lastnega treznega prevdanka, potem so dosegle svoj namen popolnoma in s tem morda tudi primogle k mirni presoji prečih gospodarskih vprašanj in do te bo moralo preje ali sleje priti, to pa šele tedaj, kadar bo stara gospodarska mentaliteta popolnoma izginila iz naših vrst in s tem odprla pot drugemu srečnejšemu načinu občinskega gospodarstva, kakor je sedanj.

Slovenski možje in fantje

bodo pokazali pravo ljudsko voljo!

Ko je pomladna slana pomorila vse tiste koprive, ki so hotele bohotno rasti na slovenski zemlji, se je oddahnil ves naš tako trpeči narod. Vedeli smo pač, da prihaja v deželo pomlad novega življenja.

Naš mož in naš fant nista mogla več svobodno dihati, povsod sta bila pahnjena v ozadje. Vsemogočna JNS gospoda pa je vpila vse vprek „Ves narod je z nami“. Dobro se spominjamo s kako kričnimi članki je kazal ljudsko voljo njihov dnevnik ob času občinskih volitev. „Vse občine so v nacionalnih rokah“, to je bil njihov klic. Ne rečemo, saj so bile res občine v rokah „patent-nacionalistov“ ali ne po volji ljudstva, nas so samo smatrali za protidrжавne

elemente in rušitelje države. Čas strahovlade je za nami in prvi, prvi glas svobodne volje našega trpečega slovenskega moža in fanta je znan vsej naši državi. V nedeljo 15. dec. so pokazali možje in fantje iz občine Ježica kaj so in kaj mislijo. Ves napor združenih Kramarcev, Maruščevcev in marksistov je bil zastoj. Prepričani smo, da bodo isto storile tudi naše tri gorenjske občine, ki bodo imele dne 19. januarja občinske volitve. Občine Lesce, Begunje in Mošnje bodo ta dan stopile slovesno po tolikih letih strahu in trpljenja na plan in bodo pred vso slovo javnostjo položile račun. Ne dvomimo, kajti po tako bridkih izkušnjah zadnjih let vemo, da ne bo nihče nasedal sladkim be-

Starološki kaplan Janez Veider.

Naši kulturni spomeniki

Novoodkrite slike in druge zanimivosti crngrobške cerkve.

Druga dva gotska kipa iz te dobe stojita tudi na poznejšem oltarju in sicer v ladiji na oltarju nasproti prižnice. Predstavljata sv. Uršulo s knjigo in puščico in sv. Nežo z jagnjetom in palmo. Plašča obeh svetnic imata lepe poznogotske gube. Imata visok vrat in značilna široka okrogla obraza. Najzanimivejši sta frizuri obeh svetnic, ki nam čudovito nazorno kažeta, kako so si dekleta v 16. st. pletela lase. Kipa sta izdelana spredaj in zadaj. Zato vidimo spredaj mogočne kite, ki obkrožajo čelo, zadaj pa so vidne majhne kitice in lasna pramenčka, ki kažejo takratno modo. Opomniti je še dolga in široka rokava, ki segata svetnicama prav do tal. Morda je delal vse tri kipe isti mojster. Ti kipi so edino, kar se nam je v Crngrobu ohranilo od gotskih oltarjev. Čudno je, da se nam ni ohranila Marijina slika, ki je stala v poznogotskem oltarju v novem prezbitერიju. Prejšnja milostna podoba je bila, kot smo slišali, slikana v apsido in je z njo vred izginila prav v dobi, ko so dozivali prezbitერიj. Kakšna je bila nova Marijina podoba, žal ne vemo.

Pač pa se nam je iz te dobe še ohranil krasen poznogotski kelih. Posebno zanimivo je šestdelno stojalo, ki je prepreženo s poznogotskim krogovičjem, na vsakem drugem polju pa po ena svetniška doprsna podoba: sv. Ane Samotretje, škofa s knjigo, palico in sekuro, svetnice v zanimivi gotski noši.

Vse figure obdajajo gotski okraski in imajo nad glavo gotski baldahin. Držaj ali vzol kelih je že renesansko oblikovan in je močno potlačen. Pod njim je napis: IH/ES/VS-MA/RI/AH. Nad držajem pa: OS/AN/AA/NA/QR. Vozel tam ima rombaste okraske in nekaj nerazločnih znakov. Tudi gladka patena je še

prvotna in ima gravirano božjo roko s par stegenimi prsti. — Iz te dobe bi bilo še omeniti, da je l. 1522. napravil v Crngrobu neki Hans Zimmerman mašno ustanovo (listina v arhivu.) Kod že omenjeno, je kmalu po dozidavi te četrte crngrobške cerkve nastopila protestantska doba, ki za Crngrob ni bila ugodna. Saj je celo takratni starološki župnik Ambroz Havman bil naklonjen novi veri. Župnikoval je proti koncu 16. st. Naravno je, da so romanja v Crngrob v tem času opešala. S tem so se skrčili tudi cerkveni dohodki, kar je imelo za povod, da se v tem času ni napravilo pri cerkvi nič novega. Toda že v prvi polovici 17. st. so freisinski škofje s pomočjo ljubljanskega škofa Hrena protestantizem iztjubili iz Loke. Začela se je tako imenovana protireformacija, doba nove verske gorečnosti. Ta verska vnema in veselje vsled zmage katoličanstva nad Lutrovo zmotno se tudi v crngrobški cerkvi zelo jasno kaže. Neznatni, takorekoč zasilni poznogotski oltarčki iz sred 16. st. so se morali u-makniti veličastnim in razkošnim zlatim oltarjem, ki so kakor spomeniki zmage Cerkev nad Lutrom. Lahko rečemo, da skoro vsa sedanja cerkvena oprava izvira iz te dobe. L. 1644. so strop prezbitერიja poslikali, kot smo že povedali. L. 1648. je bil postavljen stranski oltar sv. Ahacije, 1649. je napravil mojster Tomaž Krek iz Ljubljane orglje, ki so še sedaj ohranjene in so pač naše najstarejše orglje. Zanje je prejel 100 renških gl. Nahajajo se v prezbitერიju ob južni strani nad zakristijo. Imajo lepo baročno omaro in še dosti dobro pojo. L. 1652. je bil postavljen mogočni veliki oltar, o katerem, kakor tudi o drugih točasnih delih imamo v župnijskem arhivu še ohranjen račun v knjigi cerkvenih računov. Ljubljanski podobar Jurij Skorn je dobil zanj nekaj nad 42 renških goldinarjev. Kako poceni so takrat delali umetniki. Ogledimo si sedaj to lepo delo. Je največji zlati oltar na Gorenjskem. Segga prav do stropa, torej meri kakih 10 m. Krasi ga skoraj 100 figur. Ob zidani menzi

sedam Kramarja, Marušiča, še manj pa marksistov. Naše ljudstvo je bilo pred Kalvarijo strnjeno v nepremagljivo vrsto z narodnim voditeljem Dr. Koroščem

in bo tudi po trpljenju strnjeno ostalo. Občani vseh teh treh občin bodo volili ljudi, ki so bili, so in bodo zvesti našim idejam.

Tedenske novice

Iz uprave.

Bafova reklama je danes prvič v našem listu. Morda se bodo nekateri čudili in celo zgražali nad tem. Dve leti naš list ni prinašal Bafove reklame. Naši čevljarji in domača čevljarska industrija nam je dajala le malenkostno reklamo. Ko smo pa pred kratkim nudili tovarni Peko v Tržiču svojo reklamo, jo je ista odklonila. Če naša čevljarska industrija ne smatra potrebno, da v našem listu inserira, potem tudi mi nimamo povoda, da bi odklanjali Bafovo reklamo.

KRANJ

Proslava Dr. J. E. Kreka. Letos je preteklo 70 let odkar se je rodil slovenskemu narodu njegov veliki sin Dr. J. E. Krek. Le žal se še vse premalo slovenski narod zaveda veličine njegovega duha, s katerim je oplojeval svoje ljudstvo.

Sadovi njegovega dela se poznajo še sedaj in se bodo desetletja in desetletja, predaleč bi prišli če bi hoteli naštevati številna njegova dela, o katerih bo govorila zgodovina.

Da se vsaj malo oddolžimo njemu, veličini, največjemu Slovincu ter delavskemu voditelju, duševnemu očetu krščansko socialnega gibanja pri nas, priredi Jugoslovanska strokovna zveza skupno z Mladinsko in Poselsko zvezo **Krekovo proslavo** dne 26. decembra.

Naj ne bo med nami nikogar, ki bi ne počastil njegovega spomina.

On, mogočni gromovnik zoper krivice in nesilja, ki so se in se še gode našem delavstvu, je umrl, a duh njegov živi in bo živel med nami večno. — Slava njegovemu spominu!

Božičnica. Jugoslovanska strokovna zveza priredi skupno z Mladinsko ter Poselsko zvezo božičnico za brezposelne člane po Dr. J. E. Krekovi proslavi dne 26. decembra. Cenjeno občinstvo naprošamo naj velikodušno prispeva za te delavne, a vsled brezposelnosti stradalajoče delavce. Te dni vas bodo obiskali člani naših organizacij z nabiralnimi polami. Vsem darovalcem se že vnaprej zahvaljujemo. J.S.Z.

Prevola povsod. V soboto 14. t. m. se je vršila pri tukajšnjem sreskem sodišču dražba

neke graščine v kranjski okolici. Pred sodiščem so kranjski možje modrovali o vrednosti in zlasti pa o rentabilnosti takih graščin in o izgledih, ki jih ima vršecha se dražba (h kateri ni bilo nobenega kupca). Med razgovorom se je pridružil skupini vodilni kranjski finančnik. Eden izmed mož ga je takoj opozoril na dražbo in ga pozval, naj se je nemudoma vendar udeleži za kranjsko občino, ker bo nakup te graščine gotovo tako donosen, kakor je bil nakup Prevole. Gospod finančnik pa se je nejevoljen odstranil, ne vemo, ali je hitel na občino nasvetovati nakup tudi te graščine, ali je hitel kam drugam.

Podružnica „Sadjarskega in vrtnarskega društva“ ima svoj redni občni zbor na dan Sv. Stefana ob 9. uri v V. razredu osnovne šole. Dnevni red običajen. Vabljeni so vsi prijatelji sadjarstva ni vrtnarstva.

Skupina poselske zveze sporoča svojim članicam, da bo zadnje nedeljo 29. t. m. popoldne po popoldanski službi božji ob pol 4. uri v Delavskem domu, družinski sestanek z malo tombolo. — Pridite vse!

Neveste!
Velika izbira belega blaga gradla, odej, prtov, preprog, brisalk, namiznih garnitur, zaves i. t. d.
Ivan Savnik, Kranj

stojita dva obhodna portala z bogato okrašenimi vrati. Na menzi stoji poznejši tabernakelj, ki je umetaina sama zase iz sred 18. st. V sredi so lesena vratica na vreteno, ob krajih klečita na volutah ljubka angelčka, ki radodovno kukata v tabernakelj. Tabernakelj obkrožata še dva velika klečeča keruba z vihrajočimi peruti in bujnimi kodrastimi lasmi, in višje še dva manjša. Nad tabernakljevo hišico se boči krasen dvojnat baldahin. Pod njim stoji majhen lesen baročen kipec Matere božje z Detetom, ki sta oba kronana z ličnimi kovinastimi kronamicami. To je sedanja milostna crngrobška Marija. Nad tabernakljem je glavni tron oltarja. Žal, da ni več popolnoma pristen. L. 1880. ga je Gosar nekaj predelal in povečal, da so vanj spravili preveliko sedanjo oltarno sliko Oznanjenja, ki je monakovsko delo in jo je daroval sodnik Jožef Lužan, doma iz Zabnice. Preje je bila v oltarju manjša slika, ki jo je l. 1796. naslikal Leopold Layer in ki visi sedaj na steni ob oltarju. Odprt tron pa predstavlja nazareško hišico z leseno skupino Oznanjenja. Skorn se je tu res potrudil, da je napravil tako lepe kipe. Marija, s čudovito lepim obrazom kleči ob klečalniku. Desni-ko drži na prsih, levico pa je položila na knjigo, ki leži na prtu, s katerim je pokrit klečalniki. Obraz je viden v profilu. Bogato gubasta obleka je zlata. Na desni stoji angel v profilu. Desnica kaže gesto govorenja, v levici drži lilijo. Ob tej skupini plava na vsaki strani po en angel s svečnikom. V ozadju na vrhu je Bog Oče z razprostrtimi rokami. V oblakih so angelec, v sredi med njimi plava ljubeznivo božje Dete, nad njim Sv. Duh. Tron obdajajo krasni štirje stebri, obloženi z ornamentno sadja, listov in angelskih glav in 3 lepimi kapiteli. Napis nad tronom nam pove, da je oltar privilegirano ob četrtkih, zato je vsak četrtek tu sv. maša. Tron obdajata med omenjenimi stebri še krasni oltarni krili, katerima je ob krajih obešen mogočen krilni okrask z angelsko glavico na vrhu. Sredi med stebroma

je na vsaki strani plitva niša. V njih stojita velika kipa sv. Petra in Pavla. Nad stranskima nišama sta spet dve manjši niši s kipi sv. Janeza Krstnika in Evangelista. Te niši imata proti sredini oltarja ob krajih lična stebrička, ob krajih proti steni pa stebriča nadomestujeta dve goli človeški doprsni figuri s prekrižanimi rokami Prav na kraju sta dve trikotni voluti, na katerih sedita sv. Mihael in Rafael. Med volutami in nišama sta še kipa sv. Andreja in Egidija. Vmes je vse polno bogatih ornamentov, močno izrezljanih gred in podobno. Nad glavnim tronom je lepo zavito ornament z angelci, nad njim pa drugi vrhni tron ali atika z izredno ljubkimi jaslicami, ki so najstarejše izrezljane loške jaslice. Dete leži v košarici, čepeč angelček mu podpira glavico. Za njim še drugi angel moli. V ozadju na levi dva pastirčka: eden se odkriva, drugi daruje ovco. Prav na kraju majhen pastirček z visokim klobukom. V sredi sta živinici. Na desni kleči božja Mati, za njo stoji Jožef s turbanom na glavi. Pri kraju pritlikav pastir v baročni noši. Na oblakih Glorija. Jaslice obdajajo spet človeške figure, mesto stebričev, nato stebriči, angelci in ornamenti. V sredi se oltar še dviguje in končuje s skupino sv. Trojice, ki krona Marijo. Omeniti je še šest krasnih lesenih baročnih svečnikov na velikem oltarju. Iz 2. pol. 17. stol. sta tudi sijajni korni klopi na vsaki strani oltarja. Njihov pult obstoja iz vokvirjenih pravokotnikov, ki so ločeni med seboj po stebrom podobnih ornamentih. Pravokotniki so ornamentalno vloženi in sicer tako, da je v enem pravokotniku podlaga temna in vložki svetli, v sledečem pa podlaga svetla in vložki temni. Visoko naslonjalo ima pet pravokotnikov, le da so ti zgoraj polkrožno prizrežani. Vloženi so podobno kot oni na pultu, le da so tu mesto ornamentov dvoglavi orli, prvi bel na temnem ozadju, naslednji temen na belem ozadju. Tudi ti pravokotniki so ločeni med seboj po stebričastih ornamentih, ki imajo kapitela angelske glavice.

Hotel „Stara pošta“ v Kranju priredi na Štefan dan domačo veselico s plesom v veliki dvorani. Začetek ob 8. uri zv.

Za božične praznike in novo leto sem znižal cene vina čez ulico od 2 - 4 Din. Pri večjem odjemu tudi več. Toči se pristni opolo, dolenjski cviček in ljutomerska bela vina, Priporočata se Franc in Francka LIEBER

Matineja. V nedeljo dne 15. decembra 1955. je priredil Meddruštveni odbor matinejo naravno-obrambnega značaja. Ze dejstvo, da je prireditev organiziral meddruštveni odbor kaže, da je ona bila splošnega značaja, prirejena s sodelovanjem in v imenu različnih društev. In res je bil spored te prireditve zelo pester. Otvoritveno in pozdravno besedo je imel gospod ravnatelj tukajšnje gimnazije dr. Simon Dolar, takoj za njim je možki zbor našega društva zapel istarsko himno „Predobri Bože“, nato pa je predaval tov. dr. Branko Verčon o manjšinskem vprašanju v mednarodni politiki zlasti z ozirom na sedanje prilike. Način njegovega predavanja in pa zamisel predavanja samega je bila tako srečno izbrana, da si je predavatelj na mah pridobil simpatije polne dvorane, ki je z vestno pozornostjo sledila njegovim jasnim izjavam in gotovo v poznavanju manjšinskega vprašanja mnogo pridobila. Le škoda, da je bil tov. predavatelj dan tako kratak čas na razpolago in da svoje zamisli ni mogel niti popolnoma razviti, kaj šele, da bi jo bil razložil.

Takoj za njim je nastopil možki zbor Prosvetnega društva v Kranju in pod vodstvom g. Cimermana zapel dvoje narodnih pesmi in sicer „Pisemce“ v priredbi Fr. Marolta in „Je pa davi“ v priredbi E. Adamiča. Med drugo pesmijo je postalo g. pevovodji naenkrat slabo in moral je zapustiti oder. Pa so pevci s popolno disciplino in točnostjo kar sami odpeli že začeto pesem do konca, da jih je vsa dvorana nagradila z dolgotrajnim ploskanjem.

Nato pa sta rojaka gdč. Igljeva in g. Janowsky iz Ljubljane zapela tri solospelve. Gdčna Igljeva, ki je že prej obljubila in stavila na program arijo iz opere Manon, je dodala še Zajcevo kompozicijo Angeoska suza. G. Janowsky pa je zapel Valentinovo pesem iz opere Faust.

Za solisti je mešani zbor Sokolskega društva v Kranju zapel dve koroški narodni in sicer „Gor čez izaro“ in „Pojdaj v rute“. Prijetno noto je Sokolski zbor prinesel v celotno prireditev, ker je bil edini mešani zbor, ki je nastopil.

Možki zbor našega društva „Sloga“ je za tem izvajal prvič kompozicijo tov. učitelja Frana Lasiča iz Kranja „Pesem emigrantov“ na besedilo tov. Alberta Siroka.

Za zaključek pa so vsi trije možki zbori združeno odpeli „Buči morje Adrijansko“.

Emigranti, združeni v društvu „Sloga“ čutimo dolžnost, da se javno zahvalimo vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da je tako lepo izpadla ta prireditev, posvečena tisti zemlji in tistim ljudem, ki smo jih morali zapustiti. Prireditev je gotovo doprinešla naši stvari nov uspeh. Zlasti se moramo zahvaliti g. dr. Simonu Dolarju, ki je bil početnik zamisli in že omenjenim društvom, ki so radevolje sodelovala, Narodni čitalnici za odstopljeno dvorano, kakor tudi občinstvu ki je s svojo pobožno udeležbo pomen same prireditve še bolj povzdignilo. — Upamo, da nas bo čas vedno našel enako složne, kadar bo stavljeno pred nas vprašanje naše bodočnosti. „Sloga“

Prihodno predavanje na Ljudski univerzi se vrši v ponedeljek dne 30. 12. ob 8. uri zvečer v gimnazijski telovadnici. Predaval bo bivši minister, univerzitetni prof. g. Dr. Gosar.

Poroka. V tukajšnji župni cerkvi sta se poročila g. Milan Merkaly, bivši sreski komisar z gdč. Valenčič, hčerko ravnatelja Mestne hranilnice v Kranju. G. Merkaly je na novem službenem mestu v Sinju v Dalmaciji.

Invalidska božičnica. V nedeljo 15. t. m. se je zbralo v prostorih pri „Janaču“ veliko število vojnih invalidov in vojnih sirot. Z bolejšto v srcu je človek gledal te trpine, ki so sebe žrtvovali za našo lepo domovino. Danes so oni pehlabljeni, sirote so brez onih, ki bi jim morali sedaj nuditi življensko oporo. Kranjski invalidni odbor je že dolgo delal na tem, da vse te sirote obdara za praznik miru in veselja. S pomočjo kranjskih trgovcev in ostalega občinstva se je ta akcija posrečila. Okrog 60 sirot je bilo s prav lepimi darili obdarovanih. Prepričani smo, da ta akcija ne bo zaspala, ampak se bo z leta v leto pomnoževala. Invalidi kakor tudi vdove in sirote se starajo in potrebujejo vedno večje pomoči. Da bo pa to res živelo in napredovalo nam jamči agilni kranjski invalidski odbor.

STRAZIŠČE

Igre. Tukajšnje Prosvetno društvo bo v prostorih Smartinskega doma priredilo na dan sv. Stefana, to je 26. dec. ob 3. uri pop. narodno igro „Crna žena“. — Na dan 29. dec. ob 3. uri pop. igro „Dom“. — Na dan 31. dec. ob 7. uri zv. veseligr „Napoleonov samovar“. — Na dan 6. jan. leta 1956. ob 3. uri pop. igro „Trije kralji“. — Na dan 31. dec. ob 7. ure dalje se bo vršilo silvestrovanje pri pogrujenih mizah. Vsi vljudno vabljeni! Odbor.

ŠKOFJA LOKA

V mestni ubožnici, kjer imajo svoje bivališče v občini pristojni revni in onemogli, nekaj ni v redu. Občinski ubožni odsek, ki s pomočjo č. šolskih sester vodi oskrbo je pretekli teden sam stvar raziskoval in obljubil, da vso zadevo uredi. V dobro te hiše prosimo, da se dela resno na ureditvi, ker želimo, da je ta hiša, res hiša miru, reda in molitve, ne pa tako zanemarjen kraj, kot je bil predno so jo čla-

nice Dobrodelnosti pod vodstvom č. g. Trčelja osnažile in predle.

HRASTJE

Igra. Prosvetno društvo v Hrastju priredi v nedeljo 22. t. m. igro — Meškovi misterij v 4. dejanjih — „Henrik gobavi vitez“. Igra je zelo primerna za božični čas, zato vljudno vabljeni.

KLANČ pri KRANJU

Jubilej. Te dni je praznoval sedemdeset letnico življenja nam vsem znani gostilničar g. Franc Šušteršič. Vsi prijatelji in znanci mu želimo, da bi v jeseni svojega življenja živel v zadovoljstvu in sreči.

VELESOVO

Kar smo dolgo s strahom pričakovali, to se veliko nagličo bliža. Zapustili nas bodo naš dobri nenadomeseljivi g. župnik. Dolgo vrsto let so nam kazali prava pefa in steže gori k večnim ciljem. Kdo bi jim ne privoščil po težkem delu počitek, zadostno plačilo pa more dati le Bog!

Nevarno obolet je naš dolgoletni cerkvenik in organist g. Anton Cebulj, dal Bog da skoro ozdravi!

Stanovanjska kriza se je kar naenkrat pri nas pojavila za naše šolsko obojbo; na vse viže se grunta, kje bi se dobilo primerno stanovanje; padel je menda celo predlog, naj se zgradi novo poslopje. — stanovanjsko ali šolsko — še ni jasno. Jasno pa še tudi ni, kje bi se dobil zato denar! Javno mnenje je, da ako stanovanje v vasi res ni, naj se pa poskusi dobiti tam, kjer je svojčas stanovala nepozabna gospodična Fistrova. pa bo stanovanjska kriza pravično rešena.

CERKLJE

Slovo. Teško nam je bilo pri srcu, ko smo doznali, da se je poslovil od nas g. Ivan Petrič. Dolgih 7 let je bil zaposlen kot šofer in sprevoznik pri avtobusnem podjetju O. Žužka iz Ljubljane na progii Ljubljana—Vodice—Cerklje—Kranj. Vso to dolgo dobo je bil g. Petrič v svoji službi nad vse vesten, pošten in do skrajnosti potrpežljiv napram vsakomur. Zaraditega ni čudno, da si je s stem vzornim obnašanjem pridobil srca ne samo vseh Cerkljanov, ampak vseh ljudi — na celi progii — s katerimi je le imel opravka. Prav tako težko ga bo pogrešal njegov tov. šofer g. Zakrajšek, s katerim sta se zares dobro razumela. G. Ivanu se za njegovo naklonjenost in potrpežljivost najlepše zahvaljujemo in mu želimo, da bi imel na novem službenem mestu, v svojem rojstnem kraju, čim največ uspeha.

JRZ. Odkar je bila pri nas ustanovljena krajevna organizacija JRZ, raste zanimanje zanjo dan za dnem. Zakaj pa tudi ne? Saj mora vsak uvideti, da, čeprav počasi pa vendar prihaja spet v deželo — svoboda, pravica in tako tepšana zakonitost.

Za praznik Sv. Treh kraljev nam pripravljajo naši igralci lepo igro. Bomo videli, kakšna bo!

G. Osenar Stanko, brivec v Cerkljah je otvoril v Komendi zraven gostilne gosp. Mejača novo brivnico. Vsem obiskovalcem jo prav toplo priporočamo!

SELČA

Prelepo predavanje o letošnjem evharističnem kongresu v Ljubljani, se je tudi pri nas vršilo v nedeljo, dne 15. t. m. zjutraj in popoldne. Dvorana Krekovega doma je bila poseben popoldne polna občinstva, ki je z zanimanjem sledilo predavatelju iz Ljubljane, in občudovalo krasne skioptične slike.

Mala Breda. Kat. prosvetno društvo v Selčih priredi na praznik sv. Stefana, Lavtizarjevo opereto: **Mlada Breda**. Ze večkrat je bila pri nas igrana, vselej z uspehom in upamo, da boste tudi letos zadovoljni z njo. Pričetek ob 3. uri popoldne, če boste točno prišli.

Krekova proslava. V nedeljo 29. decembra ob stem času v Krekovem domu proslava 70 letnice Krekovega rojstva. Vprizorili bomo Krekovo igro „Turški križ“. Govori banksi inspektor g. Ivan Dolenc, naš najboljši poznavalec dr. J. E. Kreka. Sodeluje društveni pevski zbor. Priďte, da dostojno počastimo spomin našega velikega Kreka!

TRZIC

Okrajna obrtna zveza za Trzič in okolico, ki je bila svoj čas razpuščena se zopet ustanavlja. Pravila ima že potrjena in se bo v kratkem vršil občni zbor. Kakor je že pred razpustom, tako bo tudi v bodoče delovala le v korist in napredk našega obrtnika. Obrtnikove težnje bo vedno prav tolačila pred oblastjo in javnostjo, vsled česar priporočamo vsem obrtnikom, da pristopijo v čim večjem številu. Občni zbor se bo vršil po božičnih praznikih, kar se bo pravočasno objavilo v časopisih.

Umrla je Kajbič Meta, stara 48 let. Bila je tudi članica Prosvetnega društva sv. Jožefa, katero jo je spremlilo k večnemu počitku. Naj počiva v miru.

Mrtvo Pregelj Franciško je našel moz zvečer okrog 11. ure 16. t. m., ko je prišel domov. Začuden go prime za roko, pa že ni bilo več življenja v njej. Stara je bila šele 49 let in zapušča moža samega, kateremu izrekamo iskreno sožalje. Njeni duši pa naj sveti nebeska luč.

Ali imaš plačano naročnino?

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

želi vsem svojim cenj. odjemalcem ter se obenem priporoča za nadaljni nakup raznih nogavic, rokavic, naramnic samoveznic, šalov, dežnikov, kovčkov, aktovk, nahrbtnikov, moškega damskega perila, trikotaže, volne, jopic, torbic in raznega galanterijskega blaga **NAJCENEJŠE** v trgovini

M. KANDUČ, nasl.

S. BRINOVEC, KRANJ

SUHA

Naša knjižnica „Belea“ se prav lepo razvija. Ima okrog 1000 knjig in so knjige za malenkostno članarino vsakemu na razpolago. Odprta je vsako nedeljo od 12. do 2. ure popoldne. — Člani knjižnice bodo vprizorili na Sv. Stefana ob pol 4. uri popoldne veseligr „Občinski tepček“. — Kdor si želi poštene zabave naj ne zamudi te prilike.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglaših se plača 0/50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Slike za legitimacije, 4 komade samo Din 25.— pri fotografu **JUG - Kranj** (sedaj nasproti trgovine Savnik.)

Knjižico Mestne hranilnice v znesku 4000 Din prodam. Pismene ponudbe na upravo pod „Mestna“.

Priporočam svojo zalogo vseh vrst dežnikov. Sprejemajo se popravila in preobleke. Izvršujem jih točno in solidno

Jenko Alojzij
dežnikar

KRANJ (poleg trgovine A. Jazbec)

Stanovanje z dvema sobama se išče. Naslov v upravi.

Vajenca za krojaško obrt iščem. Slabe Ludvik, Kranj.

Zgubil se je pes volčjak, sliši na ime „Sultan“ od Gorenje Save do Besnice. Kdor ve zanj naj se javi v upravi lista.

Oddam stanovanje, soba in kuhinja, voda in elektrika v hiši, s 1. jan. 1956. Struževo 29.

Proda se hiša v Kranju na prometnem kraju, primerna za vsako obrt. Poleg se proda dobro vpeljana brivnica. Naslov v upravi.

Prodajam nove sani-kočijō. Naslov v upravi.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE želi vsem cenjenim odjemalcem

GORJANC FRANC — KRANJ
VELETRGOVEC

Žamet (baržun)

naglavne rute

Reklamna cena kom. samo D. 66.-

Oglejte si veliko izbiro, preko 200 komadov v naši trgovini

IVAN SAVNIK - KRANJ

JOŠKO ŠPENKO

trgovina pletenin — K R A N J

želi vsem cenj. odjemalcem VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO ter jim sporoča, da je ZNIŽAL cene vsem izdelkom, kar boste vsi z veseljem vzeli na znanje. NE ZAMUDI-TE UGODNE PRILIKE. To znižanje bo trajalo SAMO DO 1. FEBR. 1936.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

želi vsem naročnikom in odjemalcem

J. KNIFIC

tovarna žime — STRAZIŠČE pr. Kr.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO želi

Franc Šink

slaščičarna — K R A N J

Vsem cenjenim odjemalcem iz mesta in okolice želim VESELE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO

Ivan Bitenc

ključavničar in trg. s kolesi, delavnica Gasilski trg, trgovina Vidovdanska poleg gimnazije

Najlepšo in najcenejšo fotografijo in povečavo Vam naredi

JUG, fotograf, Kranj

(sedaj nasproti trgovine Savnik)

Pride vsak čas slikat na dom brez po-
viška cene.

Jernej Jeršin

mesar in prekajevalec

pri Matičku

nudi za božične praznike cenj. občin-
stvu samo izbrano osnaženo PERUTNI-
NO vseh vrst, mrežno pečenko, divje
zajce, teletino, sveže svinjsko in goveje
meso itd. — vse po konkurenčni ceni.

Vsem svojim odjemalcem želim
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE!

VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NO-
VO LETO želi vsem cenj. odjemalcem
in obiskovalcem

Mohor - Jäger

SLAŠČICARNA — KAVARNA

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in
SREČNO NOVO LETO želi vsem
odjemalcem

JANKO RANT

ŠPEC. TRGOVINA

KRANJ

VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO

želi naročnikom in odjemalcem

VIKTOR TONEJC

tapetnik — K R A N J

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in
SREČNO NOVO LETO želi vsem

VINKO OSELJI

pečar K R A N J, Kokr. pr.

Prav vesele
BOŽIČNE PRAZNIKE in srečno blago-
slovljeno NOVO LETO želi vsem
svojim odjemalcem

Albin Jazbeckonfekcijska trgovina
v Kranju

VESEL BOŽIČ in SREČNO V NOVEM
LETU želi

Kovina

železnina — K R A N J

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in
SREČNO NOVO LETO želi vsem

Gostilna pri Zorcu

Antonija Kumer

želi svojim gostom in znancem
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in
SREČNO NOVO LETO!

Svojim mnogoštevilnim odjemalcem želi
zadovoljne praznike in srečno novo
leto za

BAT'A

Jugoslov. tovarne gumijs in obutve d. d.
prodajalna Kranj

Lojze Gogala, poslovodja

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO
LETO želi vsem

**gostilna Joštar
Kranj**

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in
SREČNO NOVO LETO želi vsem
svojim odjemalcem

M. Bučar

pekarija — K R A N J

Srečen Božič

vsem cenjenim naročnikom
in prijateljem želi

Anton Kos

strojno mizarstvo

Klanec — Kranj

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in
SREČNO NOVO LETO želi vsem
svojim odjemalcem

IVAN REKAR

špecerij. trgovina — K R A N J

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in
SREČNO NOVO LETO želim vsem
cenj odjemalcem.

Priporočam se za nadaljni obisk in
naklonjenost. Na zalogi imam vsakovr-
stne čevlje, perilo itd.

Se priporoča

**Kristančič Ana
Kranj**

(poleg župne cerkve)

Tvrdba

Logar & Kalan

nasl. Srečko Vidmar, Kranj

želi vsem svojim odjemalcem prav ve-
sele BOŽIČNE PRAZNIKE ter srečno
NOVO LETO.

Obenem Vam zagotavljamo, da bomo
tudi v bodoče postregli z najboljšim
blagom in najnižjimi cenami.

P r i p o r o č a m o s e !

Hotel Jelen

(hotelir Wand Rud.)

želi svojim gostom in znancem VESEL
BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in
SREČNO NOVO LETO želi vsem svojim
naročnikom in odjemalcem ter se pri-
poroča še za nadalje

Andrej**Črnilec**

čevljar — K R A N J

Kokriško predmestje 40

Za nabavo špecerijskih potrebščin se
poslužite le nove trgovine poleg pe-
karne Bučar.

Nova trgovina - novo blago!

Vsem cenj. odjemalcem srečen in vesel
BOŽIČ kakor NOVO LETO 1936 želi

Vreček Anton

trgovina z mešanim blagom

K R A N J, Tavčarjeva ulica

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in
SREČNO NOVO LETO želi vsem

gostom in obiskovalcem

Franc Brulc

gostilničar — K R A N J

Vesele BOŽIČNE PRAZNIKE kakor tudi prav srečno NOVO LETO želi vsem svojim cenj. odjemalcem, in se priporoča slaščičarna

Peter Faletič

KRANJ, Jenkova ulica št. 6.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO želi vsem odjemalcem in naročnikom

MAKS BERNARD
tapetnik — KRANJ

Vesele BOŽIČNE PRAZNIKE in srečno NOVO LETO

vošči vsem svojim obiskovalcem

gostilna Lukež

KRANJ, Mestni trg

Ob praznikih se bodo točila pristna dolenska in ljutomerska vina — čez ulico ceneje!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO želi vsem

Rakovc Rudolf

trg. z usnjem — KRANJ

Podružnica — DUPLJE

POGAČNIK JANKO

trgovec z meš. blagom — KRANJ

želi vsem VESELE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO ter se priporoča za nadaljni cenj. obisk.

Vesele praznike in srečno novo leto želi vsem cenjenim gostom

gostilna

„Pri Cilki“, Kranj

Za praznike se bodo točila pristna ljutomerska in dolenska vina čez ulico cenejše.

VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO želi

IVAN ČAMERNIK

ključavničar — CERKLJE pri KRANJU

Vesele BOŽIČNE PRAZNIKE in srečno NOVO LETO

želim vsem čitateljem, sorodnikom, prijateljem in znancem

Lovro Benedičič

trgovec — Ževlje

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO želi

Lekarna M. Rauh

KRANJ — Mestni trg

BLAGOSLOVLJENE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO želim vsem cenj. odjemalcem in naročnikom

SMOLEJ ALOJZIJ

klepar — KRANJ

Vrtnarstvo

SUŠNIK FRANC

želi vsem cenj. odjemalcem VESELE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO. Priporočam se nadaljno naklonjenost.

BLAGOSLOVLJENE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO želi

ANZELC IVAN

ščetar — KRANJ

Priporočam se tudi v bodoče za cenj. obisk.

Blagoslovljene praznike in srečno Novo leto želiva vsem cenj. gostom

Ivanka in Nace Kokalj
gostilna pri Matičku, Kranj
Za praznike bom točila najbojša vina!

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE želi

Mlekarska zadruga
v Predosljih

Priporoča se za nadaljno naklonjenost.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO želi vsem cenj. odjemalcem in gostom

MURNIK ANDREJ

pos., gostilničar in lesni trgovec
CERKLJE pri KRANJU

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE!

Hotel Stara pošta, restavracija in kavarna

želi vsem cenjenim gostom in prijateljem ter se priporočata

FRANC in FRANCKA LIEBER

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem svojim odjemalcem in poslovnim prijateljem

ZABRET IN SINOVA

OPEKARNA, BOBOVK pri KRANJU

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem svojim odjemalcem

Kmetijska okrajna zadruga v Kranju

Vsem cenjenim odjemalcem želim VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

Miha Osterman

prekajevalstvo — KRANJ

BLAGOSLOVLJENE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO želi vsem cenj. odjemalcem

KOKALJ JANKO

mesar — ZALOG-GOLNIK

Vesele BOŽIČNE PRAZNIKE

kakor tudi

srečno in veselo NOVO LETO želi vsem cenjenim naročnikom in odjemalcem, ter se priporoča

Andrej Ribič

čevljarstvo

(Strogo solidno — ročno delo!)

Franc Slemc

trgovec in izdel. valelj dvozarezne cementne strešne opeke

Zgornji Brnik 35

želi svojim cenjenim odjemalcem VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in BLAGOSLOVLJENO NOVO LETO.

Svojim obiskovalcem vošči

VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO

OSENAR STANKO

brivec — CERKLJE pri KRANJU

Vesele BOŽIČNE PRAZNIKE in srečno NOVO LETO

želita svojim cenj. odjemalcem brata

Franc in Alojzij Perčič

stavbeno in pohištveno mizarstvo
RUPA PRI KRANJU

VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO želi vsem svojim odjemalcem

RADANOVIČ ANDREJ

trgovec — CERKLJE PRI KRANJU

Vsem našim cenjenim odjemalkam in odjemalcem želimo
vesele božične praznike in srečno Novo leto
in se za nadaljno naklonjenost priporočamo

Andrej Ogrizek
prva kranjska pletilnica

Minka Ogrizek
trgovina galanterije, modnih pletenin, ročnih del.

Vedno v veliki izbiri na zalogi:

Priznana lepe pletenine lastnega izdelka za dom, za šport po naj-
novejših krojih, tudi po meri —

Galanterija, damsko perilo, rokavice, nogavice, čipke, robci, kra-
vate, kape —

Ročna dela in ves potreben material, volna vseh vrst in barv,
DMC prejce in CMS material, miljeji, prti, garniture, blazine,
garni svile in kvačkanci itd.

Entlanje, ažuriranje, predtiskanje, strojno vezenje — perila, mo-
nogramov oblek in zaves, hitro lično in ceneno!

Naše geslo: Postreči Vam vedno z najboljšim, ker slabo blago je dvakrat drago!

Ali želite

brezplačen radio aparat?

Še danes se oglasite pri

B. ŠINKOVCU - KRANJ

za informacije.

PHILIPS RADIO

Tvrdba

SOKO -- OBLEKE

želi svojim številnim odjemalcem VESELE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in
SREČNO NOVO LETO želi vsem izlet-
nikom in prijateljem Sv. Jošta

SEDEJ VALENTIN

gostilničar — SV. JOŠT - KRANJ

*Vesele
božične
praznike*

želi vsem svojim odjemalcem v vseh
podružnicah

*Mlekarska
zadruga*

(skupni obrat)
Naklo pri Kranju

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
želi vsem svojim odjemalcem

Anton Šinkovec

vrvarna — K R A N J

Pozor ženini in neveste!

Ce hočete imeti dobre postelje, pridite.
nudim Vam veliko izbiro gradlna (cvil-
ha) žime, morske trave, vzmeti (fedrov)
vrvi za perilo, cvilšne vreče. — Dalje
nudim razno vrvarsko blago lastnega
izdelka kakor: Štrange, uzde, vrvi,
motvoz, sukanec, dreto, razne mreže,
gurte jermena, biče, bičevnike i. t. d.
V izdelavo prevzamem vsako količino
prediva.

„Runo“ Tržič

nudi za zimo

Garantirano nepre-
močljivo juhtovino
boks
ševrete

usnje za moderno
damsko konfekcijo
(pasove, in dr.)
usnje za suknjiče
itd. itd.

Vesele praznike in srečno novo leto!

Za
Božič
lepa izbira

Oglejte si bogato izložbo, kar ni v izložbi je v
trgovini
B. RANGUS — KRANJ
Ogled in informacije, brezobvezno.
Vaš interes je, da si pred nakupom ogledate
Popravila se točno in strokovno
izvršujejo!

Vesele praznike in srečno novo leto!

Elegantne čevlje
za praznike,
najboljše čevlje
za smuk,
močne gojzarje itd.

Vam napravi po nizki ceni

JANKO PERČIČ

Rupa 30 (pri Kranju).

Vesele praznike in srečno novo leto!

*Vesele BOŽIČNE PRAZNIKE in
srečno, blagoslovljeno NOVO LETO*

ž
e
l
i

*Hranilnica in posojilnica
v Kranju, Ljudski dom*

Vsem cenjenim odjemalcem želi vesele BOŽIČNE PRAZNIKE

ter prav srečno in zadovoljno NOVO LETO

Manufakturna trgovina

M. Kokl - Kranj

Priznano najlepša izbira. - Skrajno solidne cene.